

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

A jövő király.

Megtörtént végre fél ország rettegett mumusának, Ferenc Ferdinánd trónörökösnek első szereplése és csak rokonszenven, jóleső érzés jár a nyomában. Misztikus köd takarta mindig az egyéniségét, az országban csak egy-két régi barátjával érintkezett, azokkal is vadászaton, viszont a legrendezetlenebb város rendőrkapitányát sem érte annyi gyöngédtelen csipkedés, alaptalan gyanu, mint jövendőbeli koronás királyunkat. A magyar nép mindig szeretett lelendézni és addig terjesztette maga a kitalált történeteket, amíg végül el is hitte azokat tartozékaival, bővítéseivel egyetemben. Hogy egy királyi herceg nem cselekedhetik nyárspolgári szabadsággal a hajlamai szerint, hogy Ferenc Ferdinándot soha semmiféle házi törvény, vagy alkotmányjogi forma nem jelentette ki nyíltan trónörökösnek, hogy nem vegyült el úgy a magyar társadalomban, mint a Józsefek, — az elég ok és alkalom volt a legendák szövésére. Rejtett érdekek azon voltak, hogy ellen-szenvenessé tegyék, politikai pártok valósággal mumusnak használták föl és rémitgették vele egymást, vallási türelmetlenkedők a nevével unultak föl, amikor kifogytak már minden ütőkártyájukból, elnevezték II. Józsefnek, mielőtt meggondolhatták volna, hogy lehet belőle II. Ferenc József is, nyilatkozatokat koholtak az ajkaira, a nevében, — mindent tisztára csak azért, mert nem ismerték és ma sem ismerik.

Ebben a mai korbéli, feneketlenül egyéniségtelen világban, ahol az indulatok deformálják az embereket, ahol apró érdeksérelmek szentségeket is hajlandók detronizálni, ahol alig van igaz szó, mert mindenki hazudik (magáról

épp úgy, mint másokról), szinte kapóra érkezett minden misztikumával Ferenc Ferdinánd. Mindenesetre tisztázzuk a misztikum fogalmát. Ami középszerű értelemnek természetes, az természetfölötti a fegyelmezetlen agyu a csizmadialegénynek. A még magasabb szellemi erő, amely tiszta következtetésekkel, belátásokkal, körülmények összekapcsolásával dolgozik, szintugy megtántorodhatik ismerete nélkül mélyebben rejlő okoknak. Az okozatokat ilyenkor félremagyarázza, mert nem látja tisztán, hogy az emberi indulat a pletykában keresi és találja meg főboldogságát, még boldogabbá válik, ha a királyi házról pletykálhat. Ennek a vénaszonyos foglalkozásnak az a mélyebb vonatkozása, hogy szereti a jólétesültet jánzsani, ezáltal határozott formában mondja ki azt, ami pillanatnyi ötleként merül föl az agyában és épp ilyen könnyen írja le, ha módja van hozzá, hogy írjon. Ferenc Ferdinánd mindenkinél jobban célpontja volt ezeknek a zöld ambícióknak s talán lesz is még jó ideig. Pedig senkinek sincs oka félni tőle. Az, hogy valaki jó katolikus, legfőlebb olyan más felekezethez tartozó szemében szokott bűn lenni, aki állandóan bujja a maga templomát. Királyok, trónörökösök nem vihetik úgy piacra a benső dolgaikat, mint a tanyai népkörök választmányi tagjai s éppen ezért és ebből következőket levonni okos embernek nem lehet. Várjuk be a sorát, már megkezdte a tegnapi napon szereplését, amely csak a legszebb lehet, a legjobb folytatásában. Aki a családjának olyan szerető, szinte nyárspolgári erényekben bővelkedő apja, mint Ferenc Ferdinánd, az nem lehet mostohája egy országnak sem.

Az új zónarendszer.

Drágul a vasút?

— Bajai vasuti munkatársunktól. —

A Bajai Független Újság, mely a politikai harcok lezajlása után sem tért meg a produktív munka műhelyébe, tendenciózus cikket irt az este a küszöbön lévő új zónarendszerről, mely a tárgyismeret teljes hiányán nyugvó indokolásával félreveri a harangokat a bátaszéki szomszédos forgalom fölött és — persze út, rug egyet a munkapárti kormányon is. Felelünk a koalíció végtelen bűnlajstroma is lehetne, de mi a közönségnek írunk és szerintünk az a legméltóbb reflexzió, ha tiszta képet tárjuk föl az ugynevezett vasut-drágulásnak.

A magyar államvasutak igazgatósága elkészült azzal a hatalmas tervszettel, melyet a zónarendszer reformálására alkotott. A tervezet Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter előtt van s a közel jövőben meg is fog történni a személydijszabás általános reformálása. Az új díjzabást egyrészt az államvasutaknak a közönség igényei miatt szükségessé vált nagy és egyre fokozódó beruházásai, másrészt a nagyobb távolságoknál fennálló anomáliák tették szükségessé. A mai rendszer tarthatatlan, s ez kiváláglik ez abból is, ha más államok vasútaival hasonlítjuk össze a mi személy-dijszabásunkat. Kiderül, hogy a világ összes vasutai között a mív-on fizetnek legkevesebbet az utazásért. A leghitelesebb helyről nyert információk alapján a következőkben ismertetjük az új zóna rendszer indokolt és a tervezett reform-alapelveit.

A magyar államvasutakon 1905-ben 43500000 volt az utasok száma. Egy pályakilométerre 5300 utas esett. 1905-től 1909-ig az öt évi átlagot véve, 59,000 000-ra szaporodott az utasok száma, pályakilométerenkint pedig 6800-ra. Az öt évi átlagban az utasok számának emelkedése 8%, pályakilométerenként 7%. Csupán 1909-ben az utasok számának emelkedése 10%.

A személyforgalmi bevétel 1905-ben volt 70,000,000 korona, 1909-ig terjedő öt évben az évi átlag 92,400,000 korona. A bevételéből 1 pályakilométerre esett 1905-ben 850 kor., az öt évi átlagban évi 1700 korona. A bevételék az öt évi átlagban 7%-kal, pályakilométerenként 6%-kal emelkedtek.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb
hashajtó a világhírt

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz
Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak

HIRLEK.

— A bajai munkapárt ujvéje.

Az együtterzés a bajai munkapárt vezéremberéhez is elviszi ujesztendőre a párhívek üdvözlését. A bajai párttalálkozás táviratban nyilvánította jó kívánatait a mai napon *Szemő* Gyula főispánnak, *Podmaniczky* Endre báró, képviselőnek, *Vojnits* István bárónak és *Percezel* Dezsőnek, mint az országos munkapárt elnökeinek. Ezenkívül a bajai párttagok nagyszámmal jelezték ki szerencsés kivánsaikat *Ertl* József pártelnöknek, *Tury* Mátvás, dr. *Rosenberg* Samu és *Müller* József társelnököknek.

— Uj ipartestületi megbizottak. Az 1911. évre a bajai rendőrkapitányság, mint I. ső foku iparhatósághoz iparhatósági megbizottakul alább nevezettek választottak meg és a következőképp osztottak be: 1. A lajstromok ellenőrzésére Kollár Ágoston és Reich Vilmos. 2. Gyárak megsemmelésére Drescher Gyula, Schmidt Ferenc és ifj. Wagner Antal. 3. Tanonciskolák látogatására Tomasicz Sándor, ifj. Utry Pál és Reichenberg Antal. 4. A műhelyek megvizsgálására Müller Antal, Wagner Antal, Kapocs Sándor, Szilágyi Sándor, Topál Flórián, Kovács Gyula, Adamek Ottó, ifj. Wagenblatt József, Wagenblatt István, Kautner Miklós, Baumgartner Ferenc, Klein Rezső.

— Ujévi színelőadás a tanítóképzőben.

Az évről-évre kellemesen visszatérő ujévi csmege, a képezdei ifjuság ujévi színházi produkciója ma délután 4 órára színtölti a bajai közönséget a tanítóképző tágas tornatermébe. Az előadásnak ezuttal is a szoknyaszerepekbe öltözött diákberek kölcsönöznek színt és érdekességet. A sorrend a következő: 1. Losonc végromlása. Magyar ábránd, játsza az ifjusági zenekar. 2. Virágakadás. Vigjáték egy felvonásban. Irta Murai K. Személyek. Kovács Péter Balog Zoltán IV. b. o. tn. Márta, neje Forray Sándor IV. b. o. tn. Nelli, unokahuga Halápy János IV. b. o. tn. Ödön unokahúga Bernhardt Ernő gyakorló isk. IV. o. tanuló, Laci, keresztúri Sass Károly IV. b. o. tn., Kati, cseléd Zachár József IV. b. o. tn. Idő jelenben. 3. Because I love you. (Mindig rólad álmodom.) Angol dal F. W. Bowerstől, játsza az ifjusági vonós- és fuvós zenekar. 4. Angolosan. Vigjáték két felvonásban. Górnér után megmagyarosította Komlóssy Ferenc. Személyek: Szivesi Adél, fiatal özvegy Halápy János IV. b. o. tn., Mari, komornája Vizi János III. b. o. tn., Ippelberger Salamon szebeni nyakkereskedő és bankár Balog Z. IV. b. o. tn., Róza, neje Hanel Antal IV. b. o. tn. Gibbon Ednár Fedrhadszky János IV. b. o. tn., Jón, szolgálja Zachár József IV. b. o. tn., Olcsó Flórián fogadós az 'Ezüst alagut' szállóban Bőhm E. IV. a. o. tn., Pincérek, Fric Sass Károly IV. b. o. tn., Jean Oszvald József III. a. o. tn. 5. Himnusz az éjhez. Beethoven L.-től éneki az ifjusági énekkar. Személyegy egy koronába, családjegy 3 koronába, tanulójegy ötven fillérbe kerül.

— Bácsmegeye Tisza Kálmán szobrára.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága pénteki közgyűlésén ötezer koronát szavazott meg Tisza Kálmánnak Budapesten emelendő szobrára. Az indítványt, melyet Freund József öbcesei nyugalomban terjesztett elő, a közgyűlés egyhangulag fogadta el, annak jeleül, hogy Tisza Kálmánnak kiváló államférfiúi kvalitásait és a haza körül szerzett nagy érdemeit Bács-Bodrogvármegye teljesen átérzi.

Az osztrák államvasutakon, három évi átlagot véve, esik egy pályakilóméterre 8500 utas. A bevétel átlagos egy pályakilóméterre 11.000 korona. Az évi emelkedés pályakilóméterenként utasban 11 $\frac{1}{2}$ %, bevételben 10 $\frac{1}{2}$ %.

A porosz államvasutakon, három évi átlagot véve, egy pályakilóméterre 42.000 utas esik. A személyforgalmi bevétel egy pályakilóméteren 28.000 korona. Az emelkedés pályakilóméterenként utasban 6 $\frac{1}{2}$ %, bevételben 4 $\frac{1}{2}$ %.

Ha összehasonlítjuk a három vasutat, kiderül, hogy az egy pályakilóméterre eső személyforgalmi bevétel sokkal nagyobb, mint nálunk. Kétségtelen, hogy erre a különbségre nagy befolyással van az, hogy az említett vasutakon a forgalom sokkal nagyobb, mint nálunk, de nagy befolyással volt az is, hogy a menetdíjak sokkal olcsóbbak, mint a világ bármely országáé.

Abból, hogy bevételeinknek a pályakilóméterenkénti százalékos emelkedése nagyobb, mint a poroszoké, arra lehet következtetni, hogy nálunk még lehet fokozni a bevételeket, a poroszok azonban, kiknek ilyen drága a díjszabásuk, elérték arra a határra, melyen az ottani jobb közgazdasági viszonyok mellett sem lehet.

Az említett vasutak menetdíjaiban 300 kilométer távolságon túl azonban ez progresszive nő, ugyanígy, hogy 1000 kilométernél, amelyet a predeál—ruttkai távolság megközelít, a körösmező—fiumei vonal pedig túl is halad, a személyvonatu harmadik kocsiosztályu menetdíj a máv.-on 13 és 20 korona között váltakozik, míg e távolságra az osztrák államvasutak menetdíja 28 K. a máv.-é pedig 1888. évig, a zónarendszerig volt 58 K.

Ez a menetdíj-összehasonlítás már önmagában véve azt mutatja, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek terve, hogy a máv. bevételeit a menetdíjak felemelésével fokozza, jogosultsággal bír. De indokolják szükségességét a máv. személyforgalmi kiadásával. A közönség kényelmére szolgáló újabb befektetések, új gyorsjáratu mozdonyok és vonatok, újabb kocsi-park stb. annyira megszorodtak, hogy ezeket a kiadásokat a jelen legi, olcsó személydíjszabás mellett bevételek már jelenleg is alig fedezik és a helyzet évről-évre rosszabbodik.

Ezek voltak fő indokai annak, hogy a kereskedelemügyi miniszter elrendelte a személydíjszabás kérdésének tanulmányozását.

Az, hogy a máv.-nak egy és ugyanazon nagyobb távolsági viszonylatian ugyanazon osztályban eltérő menetdíjat kell fizetni, abban leli magyarázatát, hogy a máv. díjszabása szerint a 16 zónás menetjegy 400 kilométeren túl valamennyi távolságra érvényes ugyan, de csakis azon utakra, melyek 24 órában belül megtehetőek. A 16 zónás menetdíj mellett tényleg megtehető utazás hossza tehát menetrendi csatlakozásoktól függ és a gyakorlatban 500—900 kilométerre terjed. A 24 óra lejártával a még hátralévő utra új jegyet kell váltani.

Arra nézve, hogy az új díjszabás milyen lesz, a kereskedelemügyi kormány még nem határozott, annyi azonban már most kétségtelen, hogy a fent felsorolt abnormális díjszámítás megszüntik és helyette természetes, matematikai szabotossággal és az utazás hosszával helyes arányban álló díjszabás fog életbe lépni, mely megszünteti azt a sokszor felpanaszolt helyzetet is, hogy a jelenlegi, hosszuzónás díjszabás mellett kis távolságoknál ugyanannyit kell fizetni, mint 50—100 kilométernél, sőt több száz kilométernél is nagyobb távolságoknál. Meg fogja szüntetni az új díjszabás a sokféle korlátozást és tiltó rendszabályokat, azaz vexatúrákat is.

— **Mulat az ipartestület.** Az ipartestület január hetedikét foglalta le a farsangi naptárban. Ekkor rendezti saját házában 'Mókaestélyt', melyre lázasan készül a bajai fiatalág. Lesz színjáték, monolog és páros jelenet. Az estély nyolc órákor kezdődik.

— **Tanárok kinevezése.** Karig Emil és Riszner Ede bajai állami tanítóképző-intézeti segédtanárokat rendes tanárokká nevezte ki a kultuszminiszter.

— **Főpróba.** A Bajai Ipartestület január hó 7-én rendezendő műkedvelő-előadásának főpróbjája január 4-én este 8 órákor lesz az ipartestületben.

— **Az ügyvédség reformja.** Minthogy a Székely-féle javaslatból pár hónap mulva törvény lesz, mindazok, akik a törvény életbelépéig doktoráltak nem szereznek, csak két évvel később lehetnek önálló ügyvédek. A kik azt akarják, hogy az új törvény reakjuk ki ne hasson és így két évet nyerjenek, forduljanak a Dr. Dobó jogi szemináriumhoz (Kolozsvár, Bolyai-u. 3.) melynek segítségével hat hét alatt lehetnek egy szigorlatot. Ez annál is inkább tanácsos, mert a beállott egyetemi rendszerváltozások következtében a szigorlatok anyaga aránytalanul megnagyobbodott. Az intézet kikölcsönzi tankönyveket helyettesítő, az összes szigorlati kérdéseket felölél jegyzeteit, melyekből orthon előkészült jelöltek rövid rekapituláló kurzus során készíti elő. A 'Jogi vizsgák letétele' cz. most megjelent könyvet díjmentesen megküldi.

Ny i l t t é r *

Utcai botrány a Központi előtt.

Nyilatkozat

A Bajai Független Ujság f. évi december 30-iki számában 'Kutyakorbács. Tanítónő és árvaszéki ülnök' cím alatt megjelent közlemény, illetve Kiegerl Betti által abban tett kijelentésekre:

Mindenek előtt koncedálom, hogy a Kiegerl Betti által ellem elkövetett támadás közvetlen előzményében és lefolyásában tényleg akként történt meg, amint az a fent jelzett cikkben reprodukálva van. Kiegerl Betti okleveles tanítónő és testvére nyílt utcán utamat állották, Kiegerl Betti korbáccsal, a másik pedig esernyővel több ütést mértek reám.

Tudom, hogy mindenki az incidens okára kíváncsi, amelyre nézve Kiegerl Betti mintegy védekezésként is azt hozza fel, hogy én az ő női becsületét sértettem s ő a sértésért ilyen uton kerestet és szerzett elégtételt.

Kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy én a sértő leányt sosem bántalmaztam, sem szóval, sem tettel nem sértettem meg tanukon kívül sem, nehogy tanuk előtt tettem volna azt. Aki ismeri a sértő szüleit, akinek valaha csak egyetlen egyszer is érintkezése volt velük, az megérti fenti kijelentésemet, amelyre az alábbiak leközlése által némi világosságot kívánok deríteni ebben a gonosan borongós ügyben.

Kezdem ott, hogy 'közszomszédságban lakom szüleivel s hogy évek óta hadilábban állunk. Ennek az áldatlan ellenségeskedésnek azonban nem én és családom az okozója, élesztője, táplálója, folyton felszítója, hanem egysesygedül az ő szülei, akik minden elképzelhetetlen uton és módon törtek ellenem és családom ellen, a saját otthonom nyugalmát felülva. Ugyszólván naponként rögtönöznek egy-egy szcénát, áskálódnak, leselkednek, 'reproduktál-

hatatlan szavakkal becsmérelnek, sőt fenyegetnek a saját házam udvarán; egyik alaplatlan feljelentést a másik után teszik, csendőrséget, rendőrséget mozgósítva ellenem és házam ellen. — Leszegzem még itt azt, hogy f. évi októberben háza tetőzetére az én (mint hátulós szomszéd) udvaromba nézőleg tető-ablakot helyezett, a háza falán ablakot vágatótt s ezek, valamint a két udvart elválasztó, teljesen rossz karban, dülöfőben levő kerítése mind-mind alkalmas helyül kínálkoznak arra, hogy bennünket provokáljanak. És ők élnek is bő mértékben a saját tervek szerint fenti módon, szándékosan így berendezett helyzetel és padlásról, ablakból, kerítés mellől támadnak tervszerűleg.

Én és családom igen sokszor csak néma szemléllői vagyunk a 7 tagból álló szomszédcsalád ellenünk intézett kirohanásainak és szármalmas mosolylyal ajkunkon kell előlünk a saját udvarunkból lakásunkba húzódnunk. Ezekben a pokoli incselkedésekben Kiegerl Betti, a f. évi szeptember 1-óta állásnélküi okleveles tanítónő maga is aktív részt szokott venni és amint az első téli reggeli napfény a házuk tejet megvilágítja, rögtön akcióbá lép és állást foglalva a már hirhert padláslyukon, megkezdi kedélyes enyelgését velünk a tetőzetről s tűres óráiban ezzel szórakozik . . . folyton szórakozik, az anyja és testvérei társaságában a padlások adják át magukat az édes semmittevének és a többi hátulós szomszédok nagy mulattatására és a mi bosszantásunkra minket igyeksznek kihozni türelmünkől, pszichológusokkal, féltékenyen őrzött drága becsületüknek általunk szóval vagy tettel megsértését várván, mert az ily módon rögtönzött szócnál tisztán becsületét megsértését akarják elérni, hogy aztán a harmadik hatóság, a büntető bíróságnak intervencióját is kérhessék ellenünk.

Ismétem, hogy Kiegerl Betti okleveles tanítónő, a fenti ördögi tervek végrehajtásában fáradhatatlanul buzgólkodik, — mint a jó stratéga, saját maga kémleli a magas tetőzetről a tájat s nekik alkalmas időben általános rohanra alarmirozza anyját és testvéreit.

Ezek után és ilyen körülmények között ugy-e hogy nem lehetne csodálkozni azon sem, ha türelmem fonalat végkép elveszítve, a közvetlen támadások közepette s felháborodásomban női becsületét sértő kifejezéssel illetnem volna, a becsületére oly sokat tartó, de mégis annak megsértését kereső *esinos!* tanítónőt. De nem tettem, nem adtam neki alkalmat arra, hogy büntető bíróság elé hurcolhasson. Volt elég lelki erőm ahhoz, hogy törvénybe ütköző cselekedetet vagy sértő kifejezést ne használjak.

És most ezen kis kitérés után, ismét visszatekerek szorosán a tárgyhoz, vagyis most már megmondom azt, hogy a Kiegerl Borbála tetének rugóját, indító okát én miben találok: nem egyébben, mint abban a vak dühében, hogy kintpadra feszítettetem iránti erőlködése hiábavaló, hogy a reám szórt mérges nyílak önuralmam folytán céljukat [vesztették]. Indító oka lehet másfelől a nagyzási mániá, az ismeretlenség homályából való feltűnési viselkedése: nevét megszellőztetni, beszéltetni magáról, hogy ime lássátok, én is létesem, tanárnő vagyok, de valóságos hős, mert megkorbaéltam egy férfit, akiről azt gondoltam, hogy erőszakos fellépésemet erőszakkal fogja majd visszonozni, a sárba [tipor, vérig ütlegel vissza s az inzultusból egy gyenge nő sulyos testi sértésekkel megrovakva kerül ki s a társadalmom

sőt a bíróság is talán e miatt — felettem fog pálcát törni.

Ez volt a Kiegerl Borbála minősíthetetlen cselekedetének indító oka és nem az, amit ő védekezésében indító okul hamisan felhoz.

A célját egyébként már százelel ravasszággal elnem erő kisasszony tehát gondolt merészet és nagyot, otthon ünnepi dísz öltött, díszes kalapot tett fel fejére, s elindulása előtt bizonyára még egy pillantást vetve a tükörbe, hóna alá korbácsot dugott és maga mellé társul véve testvérét, indult el merész és hős tennének végrehajtására, — amelyből mint hitte — hősöknéll kell kikerülnie s a bir által szárnyára kapott, ünneplélt personaként fog per longum et latum dicsőséget aratni.

A tettet végrehajtoita, a korbácsütést engem ért, az igaz, de hogy mennyiben érte el a kisasszony cselekedetének végcéljait, annak megítélését az olvasónak hagyom fen, a kika a történetek egybevetéséből, a Kiegerl Borbála által tett kijelentésekből s jelen megvilágító nyilatkozatomból megfogják tudni találni a helyes ítéletet.

És mielőtt még talán unalmassá is válható kissé hosszúra terjedő nyilatkozatomat befejezném, van még néhány szavam közvetlenül Önhöz is, tisztelt kisasszony.

Ön és anyja sárga irigyléssel szemlélik a jelzett padláslyukból, hogy az én portádom a kellő rend van és egy boldog kis család egymást megértve melegegedten él Erisként a viszály magvát hintegetik hát a tetőről közénk. Vegyék tudomásul, hogy ennek a harmonikus rendnek megbontására irányuló törekvésük mind hiába való s hogy e téren az Önök számára gardag aratásra kilátás nincs. Pihenjen csak tovább a Központi előtt szerzett babéraján, én egyáltalában nem, és bizonyára más sem irigylí azt Öntől. — De a jótalán, alaptalan és méltatlan tettért a törvény előtti felelősségvönás ideje el fog következni, mint második és végső leszámolás.

Baja, 1910. december 30-án.

Szabó Sámuel
árvaszéki ülnök.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Szerkesztői üzenet.

Kiegerl Betti urhölgynek, Baja. Szabó Sámuel urral való esete az Önök kizárólagos magánügye, ezért levetl közre nem adhatjuk. Forduljon Ön is a kiadóhivatalhoz, mely nyilatkozatát a nyilttérben, a szokásos díj ellenében közli.

Felölő szerkesztő: SZIRMAI VIDOR dr.
Szerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Vannak fájdalmai ?

Használjon Feller-féle Elsőfluidot és Feller-féle Elsőapilákat, melyek egyedüli készítője Feller V. Jenő udvari gyógyszerész, Stubla, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

A Feller-féle Elsőfluid saját tapasztalatunk szerint fájdalomszállító, gyógyító, gyengeséget megszüntető hatással bír, gyorsan és biztosan gyógyít, csúsz, köszvényét, idegyengeséget, oldalszúrás, szagartást, influenzát, fej-, fog- és derékfájást, zsábat, benuulást, szemfájást, migránt, sok itt meg nem említtet betegségtől megszabadítja az embert. A Feller-féle Elsőfluidot, rekedtség, nátha, mell- és torokfájás és légvonal vagy hűléstől eredő bajok ellen is pártalan gyógyszerrel használják. Valódi csak úgy, ha minden íveg a „Feller” nevet viseli. 12 kis vagy 6 dupla, vagy 2 speciális íveg bértm. 5 kor.

||Továbbá tudomására ohajtuk hozni, hogy az emberek ezrei nyomoribajok, gúres, étvágytalanság, veségés, hányási inger, rosszullet, felbőgős, puffadtás, dugulás, aranyeres bántalmak, és különböző emésztési zavarok ellen kiténő és biztos sikerrel használják a Feller-féle hasahajtó Rebarbara-Elsőapilákat. 6 doboz bértmetve 4 korona. Óvakodjunk azonban utazatoktól és címezzünk minden rendelést gondosan

Feller V. Jenő gyógyszerész Stubla, Centrale 124. sz. (Zágráb megye).

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGYENGESÉG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESÉGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROUGÉRIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESBEN

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

poléka

egy régióának bizonyított háziázar, mely már sok év óta legjobb bedörzöglésűek bizonyult készvénynek. . . . . eszűnál és megbűlésekénl. . . . .

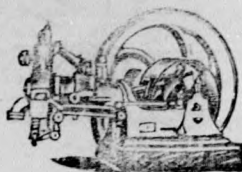
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan eredeti íveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára ívegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerzetárban kapható. — Főraktár: Főrc József gyógyszerész, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerzetára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

TÖRLEY
TALISMAN
CASINO RESERVE

Csinos kivitelű
névjegyek
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

Drezdai Motorgyár részv. társ.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elis. legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

— valamint szívókazmotorokat —
MEGLEPŐ UJDONSÁG!

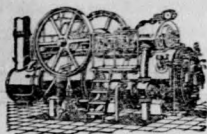
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges lóerő
óánként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa
Budapest, Teréz-körut 41. : Telefon 12-91.
Legmesszebbmennyő jótállás. Kedveső finanszíri feltételek.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Képviselet:
Boros Ártur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körut 29

Járkeretek és helyhez kötött telített és szabadalmazott túlhevített gőzzel működő locomobilok

— WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig. —

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépei.

Összgyártás 700 000 lóerőn felül

THE CAMPBELL

elsőrangú angol motorgyár világhírű benzin- nyersolaj- gáz- szívógáz-

Motorjai és Locomobiljai

a legtartósabbak, legjobb és legegyszerűbb szerkezetűek,

Legcsöbő
Legtartósabb
Zavartalan

üzem

Olcsó árak. Kedveső finanszíri feltételek. Jótállás minden tekintetben.

Vezérképviselet: **Korányi Viktor** BUDAPEST, VI., Liszt Ferenc-ter 9. sz. — Telefon 64—64.

Hallatlan!

Olcsó árakon és jó minőségben szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és kefeárukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Huszár József

festékkereskedésében Főter, a takarékpénztár épületében

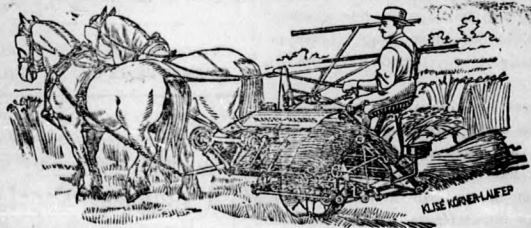
Cipőkrém lerakat!

Többszörösen kitüntetve, szenzációs csodaszer a dr. BOROVSKY-féle

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Hatásában és előalkotásában felülmulhatatlan háziszser gümőkóros, izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischias, ízületi dob és szádban szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek gyógyítására. Kiváló fertőtlenítő- és testővő háziszser Kap- optikai, sebészeti és kötszer áruházában. 1-20, ható B a j á n LÁZAR SÁMUEL 2 és 2-50 koronás üvegekben — Készítik Dr. Borovszky R. orvos Borovszky K. Budapest, II. ker., Fő-utca 77. sz.

MASSEY-HARRIS C^o. R.T.

Fűkaszáló aratógép és földmívelő eszközök gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.T.

Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.

PALMA

AVALODI KAUCSUKSAROK